

ГРАД СКОПЈЕ

ПРЕДЛАГАЧ: Градоначалник на Град Скопје

ИЗГОТВУВАЧ: Сектор за јавни дејности
Одделение за социјална, детска и
здравствена заштита

ПРЕТСТАВНИК: Секретар на Град Скопје

ПОВЕРЕНИК : Раководител на Сектор за јавни
дејности

ПРЕДЛОГ - ПРОГРАМА
за повластено користење на јавниот градски превоз, од страна на лица
со попреченост, во 2024 година

Скопје, ноември 2023 година

ПРЕДЛОГ

Врз основа на член 36 од Законот за локалната самоуправа (“Службен весник на Република Македонија” бр. 5/02), а во врска со член 10 став 1 точка 8 алинеја 1 од Законот за градот Скопје (“Службен весник на Република Македонија” бр. 55/04, 158/11) и член 11 од Законот за социјална заштита (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 104/19, 146/19, 275/19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21, 99/22, 236/22, 65/23), Советот на Град Скопје, на ____ седница, одржана на ____ 2023 година, донесе

ПРОГРАМА

за повластено користење на јавниот градски превоз,
од страна на лица со попреченост, во 2024 година

Предмет на Програмата

Со оваа програма се утврдува:

- видови на повластено користење на јавниот градски превоз на подрачјето на градот Скопје;
- категории на лица со попреченост кои имаат право на повластено користење на јавниот градски превоз на подрачјето на градот Скопје;
- услови и постапка за стекнување на право на повластено користење на јавниот градски превоз;
- средства потребни за реализирање на програмата.

1. Видови на повластено користење на јавниот градски превоз

1.1. Повластеното користење на јавниот градски превоз, во смисла на оваа Програма, го опфаќа правото на:

- а) бесплатен годишен билет
- б) бесплатен годишен билет со придружба
- в) неперсонализиран годишен билет со ограничени парични средства и
- г) годишен билет со партиципација.

1.2. Билетите од потточка 1.1. на точка 1 на оваа Програма (во понатамошниот текст: билети) ги издава Јавното сообраќајно претпријатие “Скопје” – Скопје (во понатамошниот текст: ЈСП).

1.3. Билетите важат за сите линии на кои сообраќаат возилата на сите превозници кои вршат јавен градски превоз на подрачјето на градот Скопје.

2. Лица со попреченост кои имаат право на повластено користење на јавниот градски превоз

2.1. Лица со попреченост кои имаат право на повластено користење на јавниот градски превоз на подрачјето на градот Скопје, согласно условите и постапката предвидени со оваа Програма се:

- лица со оштетен вид;
- лица со оштетен слух;
- лица со телесно оштетување;
- лица со умерена и тешка интелектуална попреченост;
- лица со комбинирани пречки во развојот и лица со аутистичен спектар на однесување;
- лица со лесна интелектуална попреченост до 26 години
- бубрежно болни лица под третман на хемодијализа;
- стари и изнемоштени лица згрижени во Домот за стари лица “Мајка Тереза”

2.2 Лицата со попреченост од потточката 2.1 на точка 2 од оваа Програма, го остваруваат правото на користење на билети преку соодветните здруженија на граѓани организирани на подрачјето на градот Скопје.

3. Услови за повластено користење на јавниот градски превоз

3.1. **Бесплатен годишен билет** можат да користат инвалидни и болни лица на кои инвалидноста, односно болеста, им е утврдена од надлежен орган и согласно позитивните правни прописи и тоа:

а) инвалидни лица

- со оштетен вид кои имаат губиток на видот, најмалку 90%;
- со оштетен слух кои имаат губиток на слухот, најмалку 90% според Fowler-Sabin-овата метода;
- со телесно оштетување кои се заболени од дистрофија и сродни мускулни и невромускулни болести, мултиплекс склероза, миастенија гравис, церебрална парализа, детска парализа и ампутација на рака или нога (оштетување на горните или долните екстремитети), одземеност на една страна на телото и имаат телесно оштетување од најмалку 60%;
- лица со умерена и тешка интелектуална попреченост, лица со комбинирани пречки во развојот и лица со аутистичен спектар на однесување, доколку редовно посетуваат работно окупациона, логопедска или физикална терапија или се редовно вклучени во организирани спортски активности;
- лица со лесна интелектуална попреченост доколку редовно посетуваат работно окупациона, логопедска или физикална терапија или се редовно вклучени во организирани спортски активности, до 26 години.

б) болни лица

- бубрежно болни, доколку се под третман на хемодијализа и

- **в) стари и изнемоштени лица згрижени во Домот за стари лица „Мајка Тереза“.**

3.2. Бесплатен годишен билет со придружба можат да користат инвалидни лица на кои во наодот и мислењето издадено од надлежен орган е содржана констатацијата дека им е неопходна придружба или помош и нега од друго лице.

3.3. Бесплатни неперсонализирани билети со ограничени парични средства за возења можат да користат:

- лицата згрижени во Одделот за стари лица “Мајка Тереза”, при ЈУ Геронтолошки центар “13 Ноември”.
- Образовни и персонални асистенти, лица кои обезбедуваат нега на стари и изнемоштени лица и други лица од социјално ранлива категорија, вклучени во Програмата за активности од областа на социјална, детска и здравствена заштита во Град Скопје и Програмата за активности на Град Скопје од областа на средното образование.

3.4. Годишен билет со партиципација претставува повластен билет во чие финансирање на вкупната цена, учествува Градот со 70% и соодветното здружение на граѓани со 30%. Годишен билет со партиципација можат да користат:

- инвалиди на трудот со загубена работна способност на работното место;
- инвалидски пензионери со загубена работна способност и
- воени инвалиди.

4. Постапката за стекнување на правото на повластено користење на јавниот градски превоз ќе се пропише со Правилник донесен од страна на Градоначалникот

5. Годишен билет

5.1. Сите видови на годишни билети содржат фотографија, име и презиме на корисникот и одредница дека важат за сите линии.

5.2. Трошоците за изработка на годишната легитимација паѓаат на товар на корисникот.

5.3. Ако корисникот го изгуби билетот, ќе му се издаде нов врз основа на доказ дека изгубениот билет е огласен за неважечки во “Службен весник на Република Северна Македонија” и со партиципација од 50% од вкупната цена.

5.4. Билетот се издава за период од четири години и по истекување на неговата важност истиот се обновува.

6. Средства потребни за реализирање на програмата

Средствата потребни за реализирање на оваа програма се обезбедуваат во Буџетот на Град Скопје, за 2024 година и вкупната сума зависи од бројот на одобрени и издадени билети.

Средствата за годишните билети со партиципација се обезбедуваат и од средствата на здруженијата на граѓани во кои членуваат корисниците на билетите.

Оваа програма има отворен карактер, со можност за финансиска поддршка и учество на ресорните министерства и општините во Скопје со средства од нивните буџети, со цел финансирање на повластеното користење на јавниот градски превоз од страна на лица со попреченост, жители на соодветните општини.

7. Завршна одредба

Оваа Програма влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен гласник на Град Скопје”.

Број _____
_____ 2023 година

СОВЕТ НА ГРАД СКОПЈЕ
ПРЕТСЕДАТЕЛ

Трајко Славески

Образложение

Правниот основ за донесување на Програмата за повластено користење на јавниот градски превоз, од страна на лица со попреченост, во 2024 година, произлегува од членот 36 од Законот за локалната самоуправа (“Службен весник на Република Македонија” бр.5/02), членот 10 став 1 точка 8 алинеја 1 од Законот за градот Скопје (“Службен весник на Република Македонија” бр. 55/04, 158/11) и членот 11 од Законот за социјална заштита (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 104/19, 146/19, 275/19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21 и 99/22, 236/22, 65/23).

Согласно одредбите на овие членови, во надлежност на Градот Скопје е остварување на социјална грижа и заштита. Во организирањето и обезбедувањето на спроведувањето на социјалната заштита, Градот Скопје преку Советот на Град Скопје, има право да предлага програми преку кои ќе го олеснува остварувањето на потребите на граѓаните кои живеат во него.

Остварувањето на социјалната грижа за определени категории на лица, преку повластениот превоз се практикува повеќе години наназад. Карактеристично беше што од година в година се зголемуваше бројот на барања и сумата за нивно исплатување. Со цел да се помогне во остварувањето на нивните потреби, Советот на Град Скопје во 2007 година за прв пат донесе Програма во која се утврдуваат видовите на повластено користење на јавниот градски превоз на подрачјето на Град Скопје, категориите на лица со попречености кои имаат право на повластено користење на јавниот градски превоз, услови и постапка за стекнување на право на повластено користење на јавниот градски превоз, средствата потребни за реализирање на програмата и други прашања во врска со користење на правото.

Всушност, како облик на социјална заштита, со програмата, особено, се определуваат видовите на повластеното користење на јавниот градски превоз, со кои се опфаќа правото на: бесплатен годишен билет, бесплатен годишен билет со придружба, бесплатни билети со ограничен број на возења и годишен билет со партиципација; потоа, категориите на лица со попреченост кои имаат право на повластено користење на јавниот градски превоз, како и условите и постапката за стекнување на тоа право.

Во постапка за спроведување на Програмата за повластено користење на јавниот градски превоз на подрачјето на Град Скопје, од страна на лица со попреченост, за 2023 година беа поднесени **2538** барања од 49 организации, а утврдените критериуми ги исполнија **2483 лица**. Вкупните средства потребни за реализирање на Програмата изнесуваа **29.800.00 денари**, и истите беа префрлени на Јавното сообраќајно претпријатие „ЈСП“ – Скопје.

Во текот на реализацијата на програмата во изминатите години беше формирана база на податоци, која овозможува да се прават прецизни анализи: анализа на бројот на корисници на годишни автобуски билети по општини, анализа по разни основи, како и пресметка на потребните финансиски средства за нивна исплата. Оваа база на податоци помогна и во унапредувањето на Програмата за повластено

користење на јавниот градски превоз од 2008 па се до 2023 година и правилна распределба на годишни автобуски билети.

Средствата потребни за реализирање на Програмата се обезбедуваат во Буџетот на Град Скопје, како и од средствата на здруженијата на граѓани во кои членуваат лица на кои им е одобрено користење на билети (во делот на 30% од цената за годишните билети со партиципација).

Во реализација на оваа програма своја финансиска поддршка и придонес можат да дадат ресорните министерства и општините во Скопје со средства од нивните буџети, со цел финансирање на повластеното користење на јавниот градски превоз од страна на лица со попреченост, жители на соодветните општини.

Се предлага, Советот на Град Скопје да ја донесе Програмата за повластено користење на јавниот градски превоз, од страна на лица со попреченост во 2024 година.